1877. IX. évfolyam. 8. szám. Csütörtök, január. 11.

Előfizetési árak:

Helyben és postán küldve:

Egy évre 10 frt — kr. Negyed évre 2 frt 50 kr.
Fél évre 5 „ — „ Egyes szám — „ 10 „

Előfizetési pénz s minden közlemény: FŐ-PIACZ, VECSEY-HÁZ FÖLDSZINT a szerkesztőségbe bérmentve küldendők.

Előfizethetni helyben:

TELEGDI K. LAJOS és ifj. CSÁTHY KÁROLY könyvkereskedésében s a szerkesztőségnél. — Egyébütt a postahivatalok utján.

DEBRECZEN.

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDÁSZATI HIRLAP.

A debreczen-vidéki „független ségi párt“ közlönye.

Megjelen hetenkint ötször: hétfőn, kedden, szerdán, csütörtökön és szombaton.

Hirdetési dij:

Öthasábos petitsorért 5 kr.

Nagyobb terjedelmü, mint szintén több izbeli hirdetések, alku szerint a legolcsóbb árért.

Bélyegdij: minden beigtatásért külön 30 kr.

„Nyilt-tér“-en megjelenő közlemény öthasábos petit sora 15 kr.

Név- vagy bérmentetlenül beküldött kéziratok nem vétetnek tekintetbe. — Ugyszintén kéziratok sem adatnak vissza.

A felfordult idő.

Sokan törték már egy pár évtized lefolyása alatt azon fejüket a gazdaközönség értelmesbjei közül, hogy valjon mi okozhatja azt, hogy az év szakai egyáltalában nem tartják meg többé rendes folyásokat, hanem egyik a másikat kiüti helyéből, de az eredmény nem lett egyébb, mint kétes alapra fektetett kényállitmány.

Nem is emlékszünk már egy szép tavaszra, legalább a legifjabb nemzedék, ha magának tiszta fogalmat akar szerezni róla, bizonyára azt már ég övünk alatt fel nem találhatja, hanem el kell zarándokolnia Itáliába, hogy lásson enyhe, üditő, éltető, tavaszt, a tél zordonsága és unalmai után.

Legbosszantóbban a gazdaközönséget zavarja, annak okoz legtöbb anyagi károkat, a szokásos járásából kizökkent idő. —

Száraz, esőtlen ősz kemény talajával nem engedi, hogy a legszorgalmasabb gazda is, legjobb tudomása és igyekezete szerint idejekorán végezhesse a föld munkálatait, és hogyha nagy kinnal és erőpazarlásokkal, gorombán feltörte mag talajának kérges rögeit, a bele vetett mag hetekig állván a száraz hasábok alatt, csira képességét veszti, a tergek és az ég madarai kieszik, és a vastag barázda alá szorult mag alant vész, a később bekövetkezett esők által megnedvesült föld rétegén nem birván keresztül törni. Már pedig, ha a szántás és vetés őszi munkáit nem tudja a gazda kellő korrectséggel végezni, már előre, szive fájdalmára, egy jövedelmező és temérdek pénzbe kerülő munkájának érdemleges eredményéről le kell mondania.

A tavaszt arról ismerjük meg, hogy épen a legszorgosabb tavaszi munkánál folytonos eső zavarja a munkát, s a fellágyult, mintegy tésztás talajba beletaposott mag azért nem kelhet ki, s ha részben kikel is, az április derekától folytonosan fujni szokott szelek és forró napfény sziklakeménnyé aszalják a földet, mely aztán a rajta tengő csenevész növényzetnek nem képes tápnedvet nyujtani.

Szóljak-e azon perzselő forróságról, mely a nyár szakán időelőtt megaszal mindent, fát, füvet s a jégviharokról, pusztító szelekről, melyek a pusztai épületeket tetejüktől, majd minden idén megszokták fosztani.

Az eső többnyire oly időszakban szokott megjelenni, mikor a széna renden fekszik, s az életnemüek bekévézése sat. követtetnék.

A tél nagyon ritkán szokta felölteni zuzos, havas tekintetét, pedig a szántóföld akkor pihenne igazán, ha kemény, fagyott hátára legalább is két teljes hónap lefolyásáig borulna vastag hótakaró, mely csendes elolvadásban zsirként szivárogna aztán le a növényzet gyökeire.

Kifordult időjárásunk van majd minden évben, ime most is, mint egy előfizetés utján megrendelt tavasz, enyhe lágy napok következnek egymásután, midőn csikorgó hidegnek kellene bennünket házban, tüz mellé szoritani. Mikor tavasznak kellett volna virulni, kemény, több napig tartó fagy sepert el szemünk láttára csaknem mindent, mi a legszebb reménnyel kecsegtetett kertjeinkben és pusztáinkon. És reá már novemberben, a még zöld lombot tartó fák, szőllők oly kemény fagy által lettek megtámadva, hogy sokak állitása szerint a virág, illetőleg gyümölcshozó rügyek megsemmisültek.

Még remélni sem hágy a gonosz idő, előre összemorzsolja számitásainkat, s még ráadásul az ilyen tél is, mint a mostani, előkészit lucskos, pocsolyás, veszélyes kigőzölgése és büdös ködével egy nyarat, melyben döghalál és a nyavalyák temérdek faja dul, és hordja áldozatait, mint már tapasztalni volt bőséges alkalmunk.

Hát aztán ha még ezekhez hozzá adjuk a társadalom buján tenyésző mételyeit, mérges dudvát, bizonyára csaknem teherré válik az élet, melyet mint valami rabszolga nyakára pántolt igát vonszolunk nagy méltatlankodások között, mig aztán a felfordult idő elválhatlan czimborája, a halál, azt nem kiáltja csitt!

Mezei.

— **A Kaukázusból.** Tiflisből decz. 28-ról irják a „Pol. Corr.“-nak, hogy a török kormány azon tilalma, melyet az élelmi szer kivitele ellen kiadott, a kaukázusi orosz sereget sulyosan érinti. A Kaukásus terméketlen s most az orosz hadügyi kormány Dél Oroszországból kénytelen az ottani sereget élelmezni. Ennek folytán a gabna ára roppantul felszökött. A nagy herczeg-kormányzó megengedte, hogy önkénytes legiók alakittassanak: tizennégy nap alatt egy ezred meg is alakult már. Ez az ossetini és ingusi hegyi törzsekből szerveztetett: összesen nyolcz ily ezred egyenkint 1200 emberből alakittatik. A mohamedán hegyei lakosok közt nagy izgatás folyik. A kormány értesült róla, hogy négy külföldi egyén érkezett oda, kik nagy népszerüségnek örvendenek a mohamedánok közt, s a titkos bizottságok egész hálójat szervezték. Az agitatio e négy feje Kasi-Mahom, a meghalt Samyl egyik fia, Mussa Karduchóv Gabardiu fejedelem, Sadula Czecsenez főnök és Murkus Ali ezredes, egykor Samyl lovas csapatainak vezetője. Ez igazgatók légközelebb érkeztek az országba, s jelentékeny pénzösszeget hoztak magukkal. A rendőrség eddig hasztalanul törekszik nyomukba jutni, noha jelenlétök az országban constatálva van. Mindezen eszköz alkalmaztatik, hogy elfogják őket. Milikow tábornok előcsapatai a napokban fognak a határhoz vonulni. Ezt az teszi szükségessé, hogy Bajazidnál folyton nagyobb török sereg gyül össze. Hir szerint 18.000 rendes és 7800 irregularis katona áll ottan. A határforgalom teljesen megszünt.

Viszonválasz

A Debreczeni színész nyugdij intézeti ügyben Varga Lajos urnak.

Mult 1876-ik év október hó 21-én a „Debreczen“ czimü lap 206-ik számában tett kérdésekre Varga Lajos tisztelt barátom ugyan azon czimü lap 207-ik számában válaszolván, válasza kapcsában az 1875-ik év április hó 30-án tartatott nyugdij intézeti közgyülés jegyző könyvét is közlötte.

A jegyző könyv szerint a nyugdij intézet kezdetét vette 1867-ik év október hó 1-én, szabályszerü kormányzatát pedig 1871-ik évben — nap jelzés nélkül. —

Az intézet pénzügyei rendbeszedésére kiküldöttek jelentése nyomán az intézet pénze volt 21004 forint és 78 kr. mely összeg — a jegyző könyv szavait használva — megtalálatott a pénztárban, illetőleg annak könyveiben. — Dr. Kola János az intézet jogi képviselőjének alapszabály módositási javaslata el fogadtatott.

A választmányi elnök a választmány nevében is le köszön, de engedve az intézet jogiképviselője érvellésének, hogy addig mig a módositott alapszabály — melynek következtében a választás okvetetlenül meg ejtendő lesz — a magas kormánytól helybe hagyva s meg erősitve vissza nem érkezik, a választmány továbra is állását tartsa meg — lemondásától el állott.

A jegyzőkönyv továbbá azt is tartalmazza, hogy 15579 forint és 66 kr. összeg biztositásának eszközlése a karszemélyzet megbizottja által kérelmeztetett; de az azon indokból mellőztetett, mert a jogi képviselő kijelentette, hogy az emlitett összeg a városi hatóság biztositása alá levén helyheztetve, és a szinügyi egylet elösmervénye által is biztositva van, s igy más biztositásra szükség nincs.

Végre a pénztárnok a további felelőség alól fel mentetik.

A jegyzőkönyv kivonatát közleni szükségesnek tartottam azért, hogy az észrevételek pontonként megtétetvén, azok a közönség előtt érthetőbbekké tétessenek.

Előre kell bocsátanom még azt, hogy viszon válaszom azért késett, mert az intézet alapszabályai birtokomba nem voltak, bár azt szorgalmaztam Fráter Imre urhoz intézett levelemmel is, de a ki válaszára sem érdemesitett. Az alapszabály ösmerete nélkül pedig — bár a jegyzőkönyv, és az elnöki válasz elegendő anyagot nyujtott a viszonválaszhoz — az ügy kényességénél fogva a viszonválaszt közre bocsátani nem volt tanácsos.

Miután tehát sikerült az alapszabályt megszerezni, viszonválaszomat a következőkben terjesztem a közönség elé.

Ugyan is a jegyzőkönyv azt mondja, hogy az intézet kezdetét vette 1867-ik év október hó 1-én, a szabályszerü kezelés pedig 1871-ik év márczius hónapban, de arról hallgat, hogy 1867-től 1871-ik év márczius hónapig minő szabály szerint kezeltetett az intézet pénze és mi ok hátráltatta a kezdetkor a szabály szerü kezelést is életbe léptetni, pedig szerintem életbe léptethette volna, mert már 1867 ik év februárius hó 23-án a Debreczeni szinügy egylet, mint a színész nyugdij intézet kezdeményezője megerősitett alapszabályok birtokában volt, világositsa fel ez okból a választmány, hogy 1867-től 1871-ik év márczius hónapig minő alapokon kezelte az intézet tőke pénzét, és minő eredménye volt a kezelésnek. Felvilágositandó pedig azért, hogy az intézet ügyei vezetése kezdetétől az intézetnek oly tisztába tétethessenek, hogy azt semmi homály neboritsa és a jövőbe meg ne zavartathassanak.

A jegyzőkönyv határozottan mondja, hogy az intézetnek 1875-ik év április hó 30-án tőke pénze volt 21004 ft. és 76 kr. de már midőn arról kellene nyilatkozni, hogy a pénz meg van, ingadozik, azt mondván, hogy a pénz a pénztárba illetőleg annak könyveiben meg találtatott, hogy pedig ingadozása kétségtelen kitünik abból, hogy a pénz meg létét kétértelműséggel törekszik be bebizonyitani, mert ha a dolgot érthetővé akarta tenni, csak annyi lett volna mondandó, hogy a pénz meg van, mi, hogy meg van igazolja a Debreczeni takarék pénztár betéti azon könyvecskéje, azon pénzintézeté mely a XII-ik, fejezetben a nyugdij intézet pénzei letéti helyeül határozottan meg neveztetik; azzal pedig, hogy a pénz a pénztárba, illetőleg könyveiben meg találtatott, nemhogy bizonyitanák a pénz meg létét, hanem kétséget támaszt a pénz meg létéről, és arról, hogy a kezelés nem az alapszabály szerint vezettetik.

A jegyzőkönyvnek van egy más pontja is, mely az intézet pénze kezelésére vonatkozik, melyet azonban itt az intézet pénz mennyiségét tárgyaló pontnál — a jegyzőkönyv sorozatától eltérve felemlitendőnek tartottam. Felemlitendőnek pedig azért, mert felemlitésével a kezelés körül történt alapszabály ellenes eljárás kétségtelenné lesz. Ugyanis a közgyülésben a karszemélyzet megbizottja világosan kinem fejtett okból szükségét látta sürgetni 15579 frt és 66 kr intézeti pénz biztositását, bizonyosan azért, mert szabály ellenes kezelés alatt az nem volt, és a biztositásra szükség volt. Mely felszóllalás s illetőleg inditvány visszhangra nem talált, mert az intézet jogi képviselője elő adván, hogy a 15579. forint és 66 kr biztositása a városi hatóságnál kilátásba van helyheztetve, és hogy a szinügy egylettől kieszközlött elösmervénnyével is biztositva lévén más biztositásra szükség nincs, a közgyülés a biztositás kieszközlése végett tett inditványt elejtette s mellőzni jónak látta. Mindezekből a következtetést össze állitva kitünik 1-ször hogy 15579 frt 66 kr kamatozás végett a debreczeni takarékpénztárba be téve nincs, kitünik 2-szor hogy biztositva nincs, mert ha biztositva volna, akkor nem lenne szükség a városi hatóságnál annak kieszközlése, nem volna szükség a szinügyi-egylet elösmervényére — azon szinügy-egylet elösmervényére, melynek vagyontalansága kárpótlást nem adhat: — kitünik 3-szor hogy a választmány az alapszabály ellenére kezeltette az intézet pénzét; kitünik 4-er hogy a közgyülés az alapszabály ellenes kezelésbe meg nyugodva, azt magáévá tette - kitünik végre 5-ör az, hogy a leglágyabb kifejezést használva — az érdeklettek hivatásuknak nem csak meg nem feleltek, hanem azzal homlok egyenesen ellentétetesen jártak el. Felvilágositandó tehát, hogy a debreczeni takarékpénztárba az intézetnek mennyi összeg tőke pénze kezeltetik? mennyi azon összeg, mely alapszabály ellenesen adatott ki kölcsön? kinek rendeletére és kiknek adatott ki?

A közgyülés, alapszabály ellenes eljárását még azzal is tetézi, hogy a pénztárnokot a további felelősségtől felmenti; mi okon mentetett fel, arról egy szóval sem emlékezik meg. A felmentés azonban az intézet vagyoni állására kiküldöttek jelentése — mely azt mondja, hogy az intézet pénze a pénztárba illetőleg annak könyveiben megtaláltatott — következésébe mondatván ki, tévesen mondatott ki, mert a jelentés két értelmüségénél az kimondható nem volt, annyivalinkább nem, mert a pénztárnok a maga biztositása végett, csak az alapszabályok választmányi kiutalványozásaira köteles a pénzeket kiadni, azzal ellenkezőleg csak a maga terhére. A közgyülés tehát a pénztárnokot minő indokokból mentette fel a további felelősségtől? köztudomásra hozandó.

Az alapszabály módositás iránt a jogi képviselő tervezetet adván a közgyülés elébe, az indokolatlanul el is fogadtatott, de hogy a módositás az alapszabály mely intézkedésére vagy is pontjaira szükségeltetett egy szóval sem érinti. Feltárandó a közönség megnyugtatására, mit tartalmaznak a módositások? és miért lett arra szükség?

Szó nélkül nem hagyható Varga Lajos ur válaszában az alapszabály módositás miben léte iránt tett nyilatkozata. A nyilatkozat azt tartalmazza, hogy már a nyáron — idő meghatározás nélkül — az alapszabály a magas kormánytól bizonyos kivánalmakkal leérkezett, mely iránt az intézet buzgó jogi képviselője a nemes városi tanács közbejöttével a szükséges lépések megtételében késni nem fog, biztosit. Szó nélkül azért nem volt hagyható, — mert a buzgó jogi képviselőnek 1875-ik év áprillis 30-tól a mult év végéig azt kieszközölni, mely nélkül a zilált állapot el nem enyésztethető, mely nélkül az intézetbe de fizetni kötelezettek — vagy ha jobban tetszik a volt debreczeni színészek — ha nem kötelezettségből hanem saját ön érdekükben a 2% befizetést sem teljesithetik. — még sem eszközlötte ki; nem alapnélküli e szerint azon aggodalom, hogy a módosított alapszabály sok, igen sok időre fog a közönség tudomására hozatni.

Emlittetik végre, hogy a választmány lemondott, de lemondása el nem fogadtatott, azon indokból, hogy mig a módosított alapszabály — melyszerint a választmány választása mindenesetre megejtendő lesz — a magas kormány által le nem küldetik a választmány állását tartsa meg. Részemről én is elösmerem, hogy ezen intézkedés szükséges volt, de nem egyedül azon indokból, melyből a lemondás el nem fogadtatott, — hanem azért is, — hogy a választmánynak módjába legyen az általa zavarba hozott intézet pénzügyeit kitisztázni, és oly tisztán az ujból választandó választmány kezelése alá átadni, mint azt a mostani választmány kezelése alá vette volt.

Az igen tisztelt Elnök ur által kérdéseimre adott válaszára, viszon válaszomat terjedelmesen a fentebbiek szerint teljesitvén, annak kivonatát az elnök urhoz intézett kérdésekben következőleg ismétlem:

1-ső kérdés: A nyugdij intézet kezdetével egyidejüleg, miért nem léptetett életbe a szabályszerü kormányzat?

2-ik kérdés, az intézetnek a debreczeni takarékpénztárba mennyi összeg tőke pénze kezeltetik? mennyi azon összeg, mely alapszabály ellenesen adatott ki kölcsön? kinek rendeletére? és kinek adattak ki?

3-ik kérdés: a pénztárnok minő incidensből mentetett fel a további felelősségtől?

4-ik kérdés: az alapszabályok módositására minő dologi változások miá lett szükség?

Becses felvilágositását tisztelt barátom Varga Lajos választmányi elnök urtól kéri

Leveleki Molnár Ágoston.

— **A MAGYAR FŐVÁROSBÓL. A török** sebesültek javára az egyetemi ifjuság bizottsága eddigelé 3500 ftot s 16 nagy láda tépést küldött. **Schleisz József** kövező segéd pisztoly lövéssel véget vetett életének. **A fővárosi** jogászbál e hó 10-én tartatott. **Bercsényi Béla** „Dormándy Kálmán“ czimü drámáját elfogadta a drámabiráló bizottság. **A nemzeti** szinház legajabb ujdonsága Szigligeti pályanyertes „IV. Béla“-ja leend, aztán Jókai „Szép Mikkál“-ja és Jósika Kálmán „Mazenája.“ **A rákospataki** erdőben egy tisztességesen öltözött uri ember jelakasztotta magát. **Egy fővárosi** szakértő véleménye szerint Pest városának azon 102 vendéglőjében, melyekben ő megfordult, egyetlen egy helyt sem kapott tiszta bort.

Értesités.

A zenedei énekterem, házihangversenyek alkalmával, tekintve azon kegyeletes és pártoló részvétet, mellyel a n. é. városi közönség azok iránt viseltetik, sokkal szükebb s kisterübb levén, mintsem a tömegesen megjelenő vendégeket, a nélkül, hogy a kellő rend felne bomlanék, kényelmesen befogadhatná, s miután e bajon segiteni, jelenleg teljes lehetetlenség; halaszthatlannak tartotta az igazgatóság annak elháritását legalább megkisérleni, s következőleg intézkedni:

1. A házi-hangversenyben közremüködők részére 20 külön ülőhely tartatik fen, jobbról és balról a zongora mellett és nem kapnak sem igázoló, sem belépti jegyet, s az érintett ülőhelyeket bármikor elfoglalhatják, hogy azonban a sorrendről előre gondoskodni lehessen, czéliranyos volna, ha a közremüködni óhajtó hölgyek és urak, előadandó darabjaik czimét; minden vasárnap délelőtt 9 órától délutáni 1-óráig az igazgatósággal közöltetni méltoztatnának.

A „Debreczen“ és a „Debreczeni ellenőr“ hirlapok szerkesztőségei számára ugyanitt tartatik fel jobbról és balról a zongorától egy egy ülőhely.

2. A zenedei alapitó és rendes tagok között, kiknek vitázhatatlanul előjoguk van, azon intézet házi-hangversenyeiben, melyet önmaguk alakitottak első sorban résztvenni, 1877-re szóló igazoló jegyek osztattak szét, melyeknek előmutatása folytán, minden vasárnap délelőtt 9 órától délután 1-óráig, az igazgatóság által névre vagy családra szólló belépti jegyek szolgáltatnak ki, melyeknek hátán egyszersmind az általuk elfoglalandó ülőhelyek száma is felvan jegyezve.

3. Apróbb gyermekek nem kaphatnak belépti jegyet.

4. Azon zene kedvellők és pártolók a közönség köréből, kik nem alapitók, nem is rendes tagok, minden vasárnap délután 3 órától 5-ig kaphatnak annyi számozott belépti jegyet, menyit az ülőhelyek számához képpest még kilehet adni.

5. A belépti s egyszersmind ülési jegyek-

A „DEBRECZEN“ TÁRCZÁJA.

Falusi életképek
a régi jó világból.

Irta Csalán Péter.

(Folytatás)

Kakas Márton ur kuriája a falu legkellő közepén esik, épen a templommal átellenben. Egy nagy hosszu földszinti ódon épület, magas, nádas fedéllel, melynek a közepén — mint bástyatorony — hatalmas kémény emelkedik, az idő fogaitól tetemesen körül maratva, tetején óriási gólyafészek nyugszik, mi oly kinézést kölcsönöz neki, mintha valami óriás részeg kozák dugta volna ki fejét a ház gerinczén.

Kolosszális-gömbölyü oszlopokon nyugvó ivezetes ámbitus nyulik épülethosszan, tégla, de már istenigazában kikopott padlózattal, melyen az udvar czerberussai és egy nagy mángorló hevenyésznek; az ablakok, mik a folyosóra szolgálnak, csak ép azon czélnak felelnek meg, hogy a drága világosságot mentől takarékosabban juttassák a szobákba.

Az épület közepén terjedelmes nagy konyha foglal helyet, miben a nagy s tisztára meszelt tüzhely és a falakon függő számtalan fényes serpenyők mindenféle fajtája valódi ajánlatos tisztaságban s rendben tünnek szembe, tolmácsolva házurnőjének rendszeretetét. — A nagy, tágas udvart környeskörül égbe nyuló százados jegenyefák veszik körül, mig a deszka kerités előtt, az utczán, óriási s legalább 20—25 esztendő óta ott heverő fatuskók foglalnak helyet. Az udvaron egy-két földbe süppedt régi talyiga, igásszekér áll, mély gondolatokba merülve; azonban az ünnepélyes jármü, a legalább is három generácziót szolgált családi cséza, a tisztes mártásos csésze, a pulykák és kappanok szembetünőleg authentikált „salva quardiája“ a kocsiszinben morfondirozik.

Sokat lehetne még felsorolni ezen patriarchalis curián; részletesen azonban ezt ezuttal elhagyjuk, jól tudván azt, hogy sokak előtt — kivált pedig olyanok előtt, kik nagyvárosiak — az olyan rajbhelezli, vagyis masinatok alaku udvarok, melyek három emeletes kokasüllők közé vannak szoritva, nagyobb érdeküek, mint a tekintetes Kakas Márton ur kuriájának udvara, mely csak a valódi magyaros jólétről tanuskodik.

A lepingált ház tulajdonosa, tekintetes Kakas Márton ur, ki sem táblabiró, sem valaha insurgens nem volt, hanem volt nagybecsü életének lefolyta alatt mindig önálló, maga emberségéből élő ember, s miként rendesen szoktuk mondani — egy olyan ur, a ki laute élt.

Kevés gondot forditott a világ itéletére, s nem törődött avval, ha más, maga faju ember nem ugy tett mint ő, vagy viszont, ha őt vették birálat alá, a haladó kor követelményeire nem adott semmit.

Mindazonáltal független önállósága daczára sem feledkezett meg soha arról, a mivel a magyar becsületességnek tartozott, a világ pedig sokkal kevésbé érdekli, semmint a mennyire szeretett abban élni, a világ nem azért nem érdeklé, mert talán embergyülölő lett volna, vagy talán önző, mivel ha szerette is magát, ez önszeretéten nem volt semmi megróvni való, jól evett-ivott az öreg ur, minden nap hol egy, hol más commocziót szerzett magának, mint például: kocsikázott, vadászott, halászott, a mely szórakozások valóban csak a nyugodt és hetedik égben nem várakozó, és csak egyedül a becsületes hétköznapi gusztusnak kifolyásai lévén: e commocziók Kakas Márton urat mindig irigylendő jó vénában tartották.

Kiváltképen meg nagyon jó családapa volt, lévén tudniillik alkalma e minőségben szép számmal ellátott családjának élhetni, a mennyiben szeretett kedves hitestársán kivül még családapai gyönyörüségének autenthicumáról, hat gyönyörüséges virágszál kisasszonykák tanuskodtak, mig azonban — fájdalom — fiui ágon nem gyarapithatá beeses családját Kakas Márton ur, mintha csak a sors akart volna vele daczolni, s megmutatni azt, hogy kivüle több Kakas Kakasfalván nem fog kakaskodni.

Azonban Kakas Márton ur ezen állapotában legkevésbé sem konfundálta magát, sőt midőn szép hat leányán végig tekintett, büszke volt rá, s a jutott eszébe, hogy milyen derék hat katonának való cseléd e, bár ha szoknyába járnak is, s hogy katonának valók voltak, tanuskodott róla az, hogy a lányok nagyon elragadtattak, mihint csinos katonafélét láttak.

A kisasszonykák mind egy szálig gyönyörü, jól kitermett valóságos angyalok voltak, már tudniillik azok közül, a kik jó husban szoktak lenni, s valódi igazi Kakas vér buzgott mindnyájokban, miről félreismerhetetlen módon tanuskodott azon aszkórság ellen esküdött töltött csirke alak, mely mind a hatójokon napról-napra irigylendőbb dimensiót öltött magára.

Gyönyörü pirosak voltak mind, mint a paradiesom alma, mely élénk szin oly jól illett az ő gömbölyü alakjokhoz, mint pohárszék párkányára a piros buzás alma.

Kedves mamájok, tekintetes Kakas Mártonné, született Kottlik Verbéna asszonyság, azon tekintélyes mátrónák diszkiadása volt, kik kedves férjöket mind testben, mind lélekben oly egyöntetüleg akarják elérni, hogy ép olyan egyik, mint a másik, és tán még setétben sem lehetne őket felismerni. Azon szigoru asszonyok patent példánya ez, a kik, ha csipejökre teszik a kezöket, s végig rikkantanak a kurián, mikor például ennek a sorja ugy hozza magával: hát még a légy is mind lehull mellette a falról; azon szigoru anyák egyike, ki szeretett édes magzatait félreismerhetetlen kitartással nevelé, minden szépekbe, jóba beavatta, a fejésen, vaj, turó készitésen kivül, tyuk ültetésen, szappan főzésen, sütésen, főzésen s fonáson kivül még ama luxuriózus ügyességet is megösmertette velök, hogy miként lehet az embernek a maga erejéből strimpfli kötni.

(Folyt. köv.)

kel, már el nem látható vendégek, a mellék termekben foglalhatnak helyet, mert az énekteremben nem lehet álló hely.

6. A zenede mind össze 146 üllőhelyet szolgáltathat ki vendégeinek, melyekből azonban, a működők számára 20 feltartandó levén: csak 126. lesz kiadható.

7. A házi-hangversenyek pontban esti ½ 6. órakor kezdetnek meg, minél fogva 5-től ½ 6-ig lesz ideje a gyülekezésnek.

Végül kívánatos volna, hogy a férfi vendégek, ha szinte belépti s ülőjegyet kaptak is, a netalán később érkező hölgyeknek helyeiket udvariasságból átengedni szíveskednének.

Debreczen január 9-ikén 1877.

A debreczeni zenede igazgatósága.

— **VIDÉKI HIREK. Turóczmegye** Mosócz községben egy fiatal ember bosszuból megölte társát. **Nagy-Váradon** a roncsoló toroklob kezd uralni. **Kecsedi** Pál aradi ács legény fegyverével mkgát mellbe lőtte. Oka tettének nejével összeörrenése volt. **Felső-Lendván** a nép a szó szoros értelmében élhen hal el. Az adóexecutorok azonban működnek. **Temesvárott** egy fiatal leány a napokban ülé eljegyzését egy fiatal emberrel, kit már évek óta szeret. Néhány óra mulva az eljegyzés után a menyasszony szivgörcsök következtében meghalt. **Somogy megyében** valóságos tavaszi időjárás uralg. A fák rügyeznek, a vetések teljesen zöldek.

A debreczeni jogászbál.

Tegnap este tartá a debreczeni jogakadémia polgársága a színházban zártkörü tánczestélyét. Az igazság istennőjét nehány órára a táncz muzsája letaszitá trónjáról.

A jogászbál tagadhatatlanul legszebb, s legtényegesebb szokott lenni, a városunkban végbement efféle mulatságok között. Ezen állitás igaz voltát megpecsételte a mai vigalom is.

A fiatal kedély vigságának kiapadhatlan forrása mindig észlelhető e helyen Jogászaink ma este is minden lehetőt megtettek, hogy a jelen bált kedélyessé s fényessé tegyék: a mi nékiek sikerült is.

A minden tekintetben nagyszerü estélyt azon körülmény azonban megzavará, hogy a terem padlózata a szokásos szerrel nem volt kicsiszolva, mi miatt forma szerinti porfellegek keletkezének a terem falai között. Ez azonban nem a derék rendezők, hanem a helyiséget bérbe adó szinigazgató hibája volt. No ebből tanulhatnak jövőre a bizottság tagjai, hogy az alkut miként kössék meg.

A mulatság 9 után kezdődött. Vineze Miklós nyitá azt meg a bálanyával Gräfl-Györffy Róza bárónéval, ki fehérrel diszitett megyszinü bársony ruhájában gyönyörü jelenség volt. Ezután folyt a vigalom, majd Oláh Józsi gyönyörü, majd a szinházi zenekar szabatos játékánál.

Az ifju leányok, fiatal asszonyok pihegő kebellel, lángoló arczczal lejtették gyönyörő nemzeti táneznunkat. Egy közvetlen közelünkben álló szittya ilyetén képpen gondolkozott nagy fenszóval: „Jogászbál, magyar tánez, fecske farku frakk hogy illik ez össze.?“

A franczia négyeseket 60—70 pár táncolta.

A cottilliont, melyet a bizottság derék s ügy buzgó elnöke Vineze Miklós végtelen ügyességgel rendezett, s melyben az elő tánezosné városunk egyik legszebb virága Szepessy Gizella volt, fehér ruhában, gyöngyvirággal diszitve, még akkor is táncoltak, midőn a kelő nap-hómályba üzé az éj csillagait.

A nagyszámu közönség között ott láttuk a kedves Budaházy Annát fehér ruhába. Nánásy Erzsikét fehér, Dalmy Etelkát kék selyem, Fráter Erzsikét rózsaszin, Fráter Gizellát fehér, Bay Bertát rózsaszin, a Márton nővéreket Marit Etelkát fehér, a Monó testvéreket Luizát, Erzsikét rózsaszin, Hubay Katinkát piros selyem, Klobosótzky Erzsébetet kék, a szép Béressy Ilonát fehér, Dragonics Matildot fehér, Halmágyi Lillát fehér, Steinfeld Etelt fehér selyem, Csáky Erzsikét fehér virág diszitménnyel, Schlezák Irmát rózsaszin, Somossy Herminát fehér, Balázsi nővéreket fehér, Sárváry nővérek fehér ruhákban.

A nők közzül Szepessy Antalnét hamuszin selyem fekete csipkével, Nánássy Ferenczné veres selyem, Paksy Józsefnét sárga selyem kékkel diszitve, Poós Gyuláné piros selyem, Békéssy Lászlóné kék selyem, Veres Lászlóné piros selyem gr. Kórnizs Zsigmondnét humuszin, Bay Bertalannét fekete selyem ruhákban. A vidékiek közzül Kállay Ákosné megyszin selyem fekete bársonnyal, Kállay Viola és Szeréna fehér, Kállóból, Lonovics Eszti Bojtról fehér, Fráter Gabriella sárga, Fráter Emma fehér Ér-Semjénből, a szép Irinyi Szeréna fehér Szathmárból, Toparczer Ilka fehér kékkel Nagy-Váradról Szokolay Mathild rózsaszin, Püspök- Ladányból, Bogdan Lakatos Irma fehér kékkel Szabolcsból, ruhákban.

A megjentek édes emlékekkel távozának el. Kitudja hány fiatal leányra illik rá. Nincs szivének többé nyugodalma. Felveré a szerelem hatalma.

UJDONSÁGOK.

* **A mai napon** megtartott városi bizottsági közgyülést elnök főispán ur ő mltsga fél tiz órakor azzal nyitotta meg, hogy az uj év beálltával jó kivánatait a bizottsági tagok irányában kifejezte, kivánva egyuttal, hogy házánkra nézve is jobb legyen ez uj év, mint volt az elmult. A megjelentek éljenzéssel fogadták és viszonozták jókivánatait a főispán urnak. — 1. Olvastatik a polgármesteri havi jelentés, mely tudomásul vétetik. — A többek közt a jelentés 6-ik pontja azt tartalmazza, hogy egy városi tisztviselő sines reá bizott teendőiben hátrányban; különösen e pontra vonatkozólag, mint a mely r e n d k i v ü l i e s e t. főispán ur örömét és megelégedését fejezé ki. — 2. Olvastatik az ügyhátrányjegyzék. Utasittatnak az illetők, a hátránynak a jövő közgyülésig leendő elintézésére — 8. Pénzügymin. körrendelet a vadászati adóról szóló törvénynek pontos végrehajtása és szigoru ellenőrzése iránt. Erre a tanács azon határozatot hozta, hogy miután még most is vannak, kik 1875-ben kiállitott jegyek használásával vadásznak, utasittatik a kapitányi és erdőmesteri hivatal, a legszigorubb felvigyázatra. — 4. Belügym. rendelet az italmérés szabályozására. E rendeletét a tanács házankinti értesitéssel adta tudtára a lakosoknak. Tudomásul vétetik. — 5. Min. rendelet a nagytemplom előtti tér befásitása tárgyában. Főispán ur előtt csaknem ösmeretlen lévén ez ügy, Tóth Antal ur rövid, de körülményesb felvilágositást ad. Kövesdi ur szintén hozzá szól a dologhoz, előadván azon aggályát, hogy ha a templom előtti tér befásittatik, akkor a templomnak egész homlokzata elvész, másrészt piacznak alkalmasabb hely nincs is. Ő tehát óhajtaná, ha a befásitás elmaradna. Komlóssy Imre ur ellenben közegészségi szempontból kivánja, hogy a piacz eltávolittassék a templom előtti térről, mert az általa hirtelenében kiszámitott statisticai kimutatás szerint hetenkint, hónaponkint és igy egész éven át annyi miazma marad a városnak ezen részén (leszámitva a mit az utczaseprők eltávolitanak) hogy méltán ennek lehet tulajdonitani városunkban a jelentékeny halálozási eseteket. Szólt ez ügyben még Vecsey I. ur, ki nagyon megfontolandó dolognak tartja a legkissebb intézkedést is ez ügyben, s mint ilyet figyelmébe is ajánlja a bizottságnak. Végre is kiadatik a szépészeti bizottságnak az ügy, azon határozattal hogy miután a befásitás a piaczra nézve némi megszoritás, jelöljön ki mielőbb a bizottság a piacz helyéül alkalmas helyet.

(Vége köv.)

* **Czegléd város imposáns** küldöttségének menetele Kossuth Lajoshoz lehet egy időre, lehet hogy mindenkorra elmarad. Kossuth ugyanis értesülvén a szándékáról, sürgönyözött Czegléd hazafias polgárainak, hogy ne fáradjanak ki hozzáig: egyszersmind tudatja e táviratban, hogy visszavonhatatlan elhatározását tartalmazó levelét postára adta. E levelet, Czegledre holnapra várják, a küldöttség utjára vonatkozólag csak ezután fognak véglegesen határozni.

* **A török sebesültek** javára Halász János 48-iki honvéd egy forintot adományozott. Fogadja érte köszönetünket. —

* **A leggazdagabb** nemzetőrsereg, mely valaha harezolt, vagy harezolni akart, mindenesetre az, mely legközelebb Konstantinápolyban szervezkedik. A kezdeményezés nem a kormány, hanem a polgárság érdeme. Stambul minden kerülete egy vagy két 1000 emberből álló, zászlóaljat állit ki. Az állam fegyvert ad neki. A felszerelés nyilvánosan aláirások utján szerzett pénzen történik. A hadügyminiszterium polgári tisztviselői, a többi tisztviselők más két zászlóaljat képezendnek; ezekhez járul egy zászlóalj journalistákból, s betüszedőkből s egy az ulemák köréből. Az utóbbi zászlóalj toborzó-irodája a seik-ul-Izlam palotájában van: eddigelé körülbelől 500 egyén lépett be, mindnyájan a legtekiktélyesebb ottoman birák és papok köréből. Vannak köztük Haremain-Payssi-k (Mekka és Medina rendi ulemák), Stambul-Payassi (konstantinápolyi ulemák), Muderisz (tanárok) stb. Ez lesz a válogatott zászlóalj. A legtöbb önkéntes 35—45 éves: mindnyájan gazdagok s egyiknek sincs kevesebb négy-öt — feleségnél.

* **Gajzágó** Salamon legfelső számvevő szék elnök ő méltósága, özv. Kornis Zsigmondné által a debreczeni árvaház javára 20 forintot adományozott, mely kegyességéért fogadja az árvák nevében hálás köszönetemet K a c s k o v i e s n ő v. tag.

* **A nagyváradi** m. k. orsz. bábaképezde igazgatósága által felkérettünk a következő sorok közlésére: A nagyváradi m. k. orsz. bábaképezdén a f. évi nyári tanfolyamra a bábanövendékek fölvétele a f. év márczius hó 1-10-ig tart. A fölvételnél a kimutatásra szükséges okmányok: honossági s keresztlevél valamint orvosi s erkölcsi bizonyitványok. Kelt N.-Váradon az 1877-iki január hó 9-én Dr. K o n r á d Márk igazgató-tanár.

* **Hirdetés.** A nméltóságu m:kir: közmunka és közlekedésügyi miniszteriumnak 1876 évi dec: 18„ 10176. sz. a. város közönségéhez intézett leirata szerint a bécsi Cs. k. katonai földrajzi intézetnél az ez által ujbol készitett, s alább elősorolt térképek kiadására engedélyeztetvén, ezek és pedig 1. Bécs környékének térképe A dolomit csoportok térképe, az ösz — birodalom területét illetőleg 1 frt. végre. 3. Az Ortler környék térképe 50 kr árban a megnevezett intézetnél megszerezhetők. Debreczen. 1877 január 9-én. Debreczen város kapitányi hivatala.

DEBRECZENI SZINHAZ.

V. Bérlet. 8. sz.

Péntek. 1877. jan. 12-én

adatik:

Paraszt mint dus, és a tündérvilági leány.

Felelős szerkesztő:
TISZAI DÁNIEL.

HIRDETESEK.

BÁLI BELÉPŐ GALLÉROK.

MENYASSZONYI KOSZORUK és FÁTYOLOK.

MOLNÁR LUKÁTS

Debreczenben,

CZEGLÉG-UTCZA VÁROSHÁZ ÉPÜLET TAKARÉKPÉNZTÁR MELLETT.

BÁLI

Farsangi czikkek

BÁLI

VIRÁGOK és VIRÁG-GARNITURÁK

ruhák, Ghirlandok,

rózsák

és

BIMBÓK minden szinben.

Tarlatánok mindennemü szinben 1 vég 1.70, 2.20, 2.60, 3 fl. legfinomabb 3.50 kr. creppelise, moul. linon és batist clair.

Női és férfi fehérnemüek gyári raktára.

BÁLI

BELÉPŐ GALLÉROK, LEGYEZŐK párisi válfüdzök (Miederek) (65 krtól 5 frtig és mindenféle SZALLAGOK

dus raktára.

Á nagyérdemü közönség becses pártfogását kérve maradok

mély tisztelettel

Molnár Lukáts.

FANCZIA BÁLI VIRÁG-GARNITURÁK.

Mintákat vidékre ingyen és bérmentve. Megrendelések pontosan és gyorsan teljesittetnek.

264 szám.

ÁRJEGYZÉKE.

az „ISTVÁN“ gőzmalom készitményeinek

készpénz fizetés mellett.

Árak ausztriai értékben

költségmentesen

DEBRECZENBEN, KÖTELEZETTSÉG NÉLKÜL.

Ingyen zsákkal.

		100 kiló
A.	Asztali dara nagyszemü	27.—
„	szinte 30 kilós zacskóval	27.30
B.	szinte apró szemü	27.—
„	szinte 30 kilós zacskóval	27.30
C.	Dara középszerü	25.40
„	szinte 30 kilós zacskóval	25.70
0.	Királyliszt	27.—
1.	Lángliszt	26.—
2.	Montliszt	25.—
3.	Zsemlyeliszt különös	24.—
4.	„ „	23.—
5.	Fehér kenyérliszt 1-ső rendü	22.—
6.	szinte 2-od „	20.—
7.	Közép kenyérliszt 1-ső „	19.—
8.	„ „ 2-od „	16.—
8½	Barna „ 1-ső „	13 40
9.	„ „ 2-od „	11.80
10.	Lábliszt	0.—
11.	Finom korpa zsákkal	4.—
11.	„ „ zsák nélkül	3.40
12.	Durva korpa zsákkal	3 80
12.	„ „ zsák nélkül	3.20
R. I.	Rozsliszt 1-ső rendü	—.—
R. II.	szinte 2-od „	—.—
R. III.	szinte 3-ad „	—.—
R. IV.	szinte 4-ed „	—.—
A. K.	Árpakása 00	34.—
„	szinte 0	30.—
„	szinte 1	23.—
„	szinte 2	18.—
„	szinte 3	15.—
„	Árpadara 5	5.23
A.	Árpa liszt 6	—.—

Debreczen, 1876. dec. 1

A zsákok sulytartalma. — teljsuly tisztasulynak véve

A. B. C. 0—10 számig 85 kilo.
11. 12. . . . . 60 „
R. I.—III. számig . 85 „
R. IV. V. . . . . 50 „
A. K. 00—5 számig . 50 „
Árpaliszt . . . . 85 „

Blau Lipót és fiai

ékszerész Budapestről.

Ajánlják itten megnyitott ékszer üzletüket, hol dus választékban

ezüst,

ARANYNEMÜEK, ÓRÁK

és egyébb

é k s z e r e k

raktáron vannak.

Minden divat-minta után készitve, a legolcsóbb árszámitással kapható, hogy a tekintetben a fővárost is felülmuljuk. Minden darab a cs. kir. hit. jegygyel van ellátva.

Támaszkodvá t. vevőink bizalmára, reméljük, hogy Debreczenben és környékén a t. közönség megelégedését kiérdemelni fogjuk.

Teljes tisztelettel

BLAU LIPÓT és FIAI.

422 5—8.

Van szerencsém a nagyérdemü vevő közönségnek tudomására juttatni, miszerint a

Jakab és Heller

csődtömegében,

(Főpiacz Szikszay ház)

még létező áruknak, melyek következő czikkeket tartalmazzák, u. m: férfi és női divat szöveteket, kartonyok, batistok, vásznak, kanavászok és szines selymeket, mindennemü fehér piquvette és szines barketeket, fehér Molle, Creplisse és tarletánokat, továbbá dusan ellátott téli kendők, longschawlok és fekete selyem rojtu caschemir kendőket: a t. csődválasztmánya, még csak rövid ideig tartandó 30—40%-al gyári áron alól, végképi kiárulását határozta el.

Weisz Gábor,

tömeggondok,

16 1—1

JELENTÉS.

Némelyek által azon hir terjesztetvén el, miszerint a debreczeni vásárokat ezentul nem fognám meglátogatni: ezennel jelentem a tisztelt közönségnek, miszerint a debreczeni vásárokat, miként eddig, ugy ezentul is rendesen meg fogom látogatni. Szállásom Széchenyi-utcza Mentzeház 1813. sz. alatt.

Debreczen, jan. 9. 1767.

GIRAUD OTTOMAR,

fogorvos

15 1—3

A debreczeni épitkezési

asztalos-egylet,

Varga utczán

ezennel tudomására hozza a n. é. közönségnek, miszerint a két év óta fenálló üzlete eddig is a t. dolgoztató közönség által a legnagyobb elismerésben részesittetett, felvállal mindenemü asztalos szakmába vágó munkálatokat ugymint: épitkezéseknél előforduló munkák, bolt felszerelések, templomi és iskola épitéseknél szükséges munkákat, festett és fényezett munkák stb. készitését.

A munkák szilárdságáról kezeskedik, s valamint eddig, ugy a t. közönség pártfogását ezután is kiérdemelni főtörekvése lesz. Ajánlja magát a n. é. közönség figyelmébe.

Tisztelettel

a debreczeni épitkezési asztalos-egylet, Varga-utcza 2247. sz. a.

476. 3—6

Kiadó

uj boltok

a kistemplom melletti diszes bazár épületben. Értesitést ad Balog Imre, lakik Széchényi utczán 1812 sz. a.

10. 3—7

Ingyen,

sőt levélbeli kivánatra

még bérmentve is!

leggyönyörübb női ruhakelmék

készséggel szolgáltatik mindenkinek

nagy választéku mintagyüjteménye:

HAMBURGER ADOLF

divatárukereskedéséből

IV., koronaherczeg-(dr.)-utcza 8-ik szám

BUDAPEST.

Kiadó tulajdonos: **a debreczeni függetlenségi párt.**

Debreczen, 1877. Nyomatott Tiszai Dániel könyvnyomdájában.